A day in the life of a London bus driver – Present Simple

Dzień z życia londyńskiego kierowcy autobusu – czas Present Simple

I. INFORMACJE ORGANIZACYJNE

Imię i nazwisko prowadzącego	*student / praktykant / nauczyciel*
Szkoła / placówka	*rodzaj i nazwa*
Nauczyciel-opiekun praktyk	
Klasa / grupa	..... liczba uczniów: .....
Data i godzina	..... liczba godzin dydaktycznych: **1** (45 min)
Podręcznik / program nauczania	*jeśli lekcja do niego nawiązuje*
Przedmiot	język angielski
Temat lekcji	**A day in the life of a London bus driver – Present Simple** *Dzień z życia londyńskiego kierowcy autobusu – czas Present Simple*
Etap edukacyjny	liceum ogólnokształcące i technikum, klasa I (kontynuacja języka ze szkoły podstawowej); podstawa programowa – wariant III.1.P
Rodzaj lekcji	☐ wprowadzająca ☒ utrwalająca ☒ ćwiczeniowa ☐ powtórzeniowa ☐ sprawdzająca

II. ZAŁOŻENIA LEKCJI

Miejsce lekcji w cyklu	Lekcja otwiera powtórkę czasów teraźniejszych w klasie I. Uczniowie znają Present Simple ze szkoły podstawowej, ale w mowie wciąż gubią końcówkę *-s* i mylą szyk pytań. Na następnej lekcji Present Simple zestawiamy z Present Continuous (zwyczaj a czynność w toku).
Wiadomości i umiejętności wstępne	Uczeń zna formy *do / does / don't / doesn't*, podstawowe przysłówki częstotliwości (*always, usually, often, sometimes, never*), słownictwo dotyczące czynności dnia codziennego i zawodów oraz podawanie godziny (*half past four, ten to six*).

Podstawa programowa – wymagania	• I.5 – życie prywatne: czynności dnia codziennego, określanie czasu, czas wolny, styl życia; I.4 – praca: zawody i czynności z nimi związane • II.5 – uczeń znajduje w wypowiedzi określone informacje (słuchanie) • IV.2 – opowiada o czynnościach z teraźniejszości; IV.5 – opisuje upodobania • VI.3 – uzyskuje i przekazuje informacje (wywiad z kolegą, relacja) • IX.1 – posiada podstawową wiedzę o kraju, w którym mówi się danym językiem (realia Londynu) • X – dokonuje samooceny; XI – współdziała w grupie *Rozporządzenie MEN z 30 stycznia 2018 r. (Dz.U. 2018 poz. 467 z późn. zm., zmiany od 1.09.2024: Dz.U. 2024 poz. 1019), język obcy nowożytny, wariant III.1.P.*
Cel ogólny	Utrwalenie i świadome stosowanie czasu Present Simple w mówieniu o zwyczajach i stałych sytuacjach.
Cele operacyjne	Po lekcji uczeń / uczennica: 1. wyszuka w nagraniu informacje o codziennych czynnościach bohatera i rozpozna, które zdania są prawdziwe, 2. utworzy poprawnie zdanie twierdzące, przeczące i pytające w Present Simple, także w 3. osobie liczby pojedynczej, 3. umieści przysłówek częstotliwości przed czasownikiem (i po *be*), 4. wymówi końcówkę *-s* jako /s/, /z/ lub /ɪz/ i przyporządkuje do nich czasowniki, 5. zada koledze pytania o zwyczaje i zrelacjonuje jego odpowiedzi w 3. osobie.
Cel w języku ucznia	Dziś nauczę się mówić o codziennych zwyczajach – swoich i innych osób – tak, żeby nie gubić *-s* i *does*.
Kryteria sukcesu (NaCoBeZU)	Będę wiedzieć, że osiągnąłem / osiągnęłam cel, gdy: • mówię o koledze z końcówką *-s*: *Ola gets up at six*, • zadaję pytanie z *do / does*: *Does your dad cook?*, • stawiam *always / never* przed czasownikiem: *I never drink coffee*, • słyszę i wymawiam różnicę: *gets* – *drives* – *watches*.
Sprawności	słuchanie, mówienie (interakcja), elementy pisania; wymowa końcówki *-s*
Kompetencje kluczowe	• w zakresie wielojęzyczności – rozumienie wypowiedzi ze słuchu, interakcja w języku angielskim, • osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się – praca w parach, samoocena z kryteriami sukcesu, • cyfrowe – praca domowa z ćwiczeniami online (wariant B).
Metody nauczania	podejście komunikacyjne; praca z nagraniem w trzech fazach (przed słuchaniem, w trakcie, po słuchaniu); odkrywanie reguły (metoda indukcyjna); ćwiczenia wymowy (dryl); gra komunikacyjna *Find someone who…*; elementy oceniania kształtującego (cel w języku ucznia, NaCoBeZU, bilet wyjścia, samoocena „światłami”).
Formy pracy	☒ indywidualna ☒ w parach ☐ grupowa ☒ zbiorowa

Środki dydaktyczne	• nagranie MP3 (ok. 1,5 min) i głośnik, • prezentacja (PDF, 10 slajdów) i rzutnik albo tablica interaktywna, • karta pracy (2 strony A4, jedna na ucznia) i bilety wyjścia (4 na stronie), • tablica i kolorowe markery, minutnik.
Organizacja przestrzeni	Ławki w parach. Na grę *Find someone who…* uczniowie wstają i chodzą po klasie, więc warto zostawić wolne przejście. W ciasnej sali: pytają tylko osoby z ławek obok, z przodu i z tyłu.
Dostosowania i indywidualizacja	• **Dysleksja:** karta pracy jest złożona czcionką bezszeryfową 12 pt, bez justowania; nagranie można puścić trzeci raz, a po zadaniu 1 dać transkrypcję; w bilecie wyjścia nie liczymy błędów ortograficznych. • **ADHD i trudności z koncentracją:** krótkie zadania z widocznym minutnikiem, ruch w czasie gry, w parze rola „sekretarza", który zapisuje odpowiedzi. • **Uczeń, któremu idzie wolniej:** w zadaniu 4 wskazówka, gdzie szukać błędu; w grze gotowe pytania na slajdzie; w relacji wystarczą dwa zdania. • **Uczeń zdolny:** pytania o podmiot (*Who gets up first in your family?*), w relacji porównania (*Both Ola and I…, Neither of us…*), w pracy domowej dłuższy tekst.

III. PRZEBIEG LEKCJI

Etap · czas · cel	Czynności nauczyciela	Czynności uczniów	Formy · środki	Sprawdzenie / uwagi
1. Powitanie, cel lekcji, rozgrzewka 6 min · 0–6 *Wprowadzenie w temat, przypomnienie Present Simple, podanie celu i kryteriów sukcesu.*	Wita klasę, sprawdza obecność. Pokazuje slajd 1 z celem lekcji i kryteriami sukcesu, czyta je. Gra *„Two truths and a lie"*: mówi trzy zdania o sobie (np. *I get up at six every day. I never drink coffee. I play the guitar in a band.*), jedno nieprawdziwe. Prosi dwie–trzy osoby o własne trzy zdania.	Słuchają, zgadują, które zdanie jest fałszywe, i mówią dlaczego (*I think you don't play the guitar.*). Chętni podają swoje trzy zdania, klasa zgaduje.	zbiorowa; slajdy 1–2	Nauczyciel słucha, czy uczniowie sami używają *-s* i *don't / doesn't* – to wstępna diagnoza, do której wróci w etapie 5.
2. Słuchanie: Dave, kierowca autobusu 8 min · 6–14 *Rozumienie ze słuchu: główne informacje i szczegóły; kontakt z Present Simple w kontekście.*	Przed słuchaniem (slajd 3): *What time do you think a London bus driver gets up?* – zbiera przewidywania. Odtwarza nagranie pierwszy raz: zadanie 1 (prawda/fałsz). Prosi o porównanie w parach, sprawdza z uzasadnieniem. Odtwarza nagranie drugi raz: zadanie 2 (luki). Sprawdza na slajdzie 4.	Zgadują godzinę. Słuchają i zaznaczają P/F, porównują odpowiedzi z kolegą, uzasadniają (*It's false. He doesn't have breakfast at home.*). Za drugim razem uzupełniają luki czasownikami z nagrania.	indywidualna, w parach; nagranie, karta pracy (zad. 1–2), slajdy 3–4	Odpowiedzi z uzasadnieniem zdaniem z nagrania; przy zad. 2 – czy uczniowie zapisali *-s* i *don't*.
3. Odkrywanie reguły i wymowa -s 8 min · 14–22 *Uświadomienie budowy Present Simple (3. osoba, przeczenia, pytania, szyk przysłówków); wymowa końcówki -s.*	Kieruje uwagę na zdania z zadania 2. Prosi o uzupełnienie w parach tabeli w zadaniu 3. Zbiera wnioski pytaniami (*Why "leaves" but "I get up"? What do we use in negatives with "he"?*) i zapisuje regułę na tablicy. Wymawia *gets – drives – watches*, pyta, co słychać na końcu. Uczniowie sortują 12 czasowników (zad. 4); powtarzanie chóralne.	Uzupełniają tabelę, formułują regułę własnymi słowami (także po polsku). Słuchają różnicy w wymowie, przyporządkowują czasowniki do /s/, /z/, /ɪz/, powtarzają chórem i indywidualnie.	w parach, zbiorowa; karta pracy (zad. 3–4), slajdy 5–7, tablica	Uczniowie sami podają regułę; przy zad. 4 – „ręce w górę: ile czasowników w kolumnie /ɪz/?", potem wspólne sprawdzenie na slajdzie 7.

Etap · czas · cel	Czynności nauczyciela	Czynności uczniów	Formy · środki	Sprawdzenie / uwagi
4. Ćwiczenie kontrolowane: popraw błędy **7 min · 22–29** *Utrwalenie poprawnych form, rozpoznawanie typowych błędów.*	Wyznacza 4 minuty na zadanie 5 (minutnik). Chodzi po klasie, pomaga. Prosi o zamianę kart w parach i sprawdzenie z kluczem na slajdzie 8. Pyta: *How many did you get right?* (palce 0–8). Przy błędzie, który powtarza się w wielu kartach, robi minutową powtórkę na tablicy.	Indywidualnie poprawiają osiem zdań. Wymieniają się kartami, sprawdzają pracę kolegi, wyjaśniają sobie błędy.	indywidualna, w parach; karta pracy (zad. 5), slajd 8, minutnik	Ocena koleżeńska z kluczem; liczba poprawnych odpowiedzi pokazana na palcach daje obraz całej klasy.
5. Mówienie: Find someone who… **11 min · 29–40** *Swobodniejsze użycie Present Simple w pytaniach i odpowiedziach; relacja w 3. osobie.*	Wyjaśnia zasady (slajd 9). Daje 2 minuty na ułożenie pytań do zadania 6 i sprawdza dwa na forum. Włącza minutnik na 5 minut gry. Podczas gry słucha i notuje błędy (bez nazwisk). Prosi 4–5 osób o relację (slajd 10). Na koniec zapisuje 3 usłyszane błędy na tablicy, klasa je poprawia.	Układają pytania (*Do you get up before six on school days?*). Chodzą po klasie, pytają; gdy ktoś odpowie *Yes, I do*, wpisują imię i dopytują o szczegół. Relacjonują w 3. osobie (*Kuba plays volleyball twice a week.*), poprawiają błędy z tablicy.	indywidualna (przygotowanie), w parach zmiennych (gra), zbiorowa (relacja); karta pracy (zad. 6), slajdy 9–10, minutnik	Relacje w 3. osobie – czy pojawia się *-s*; odroczona korekta błędów przez klasę.
6. Podsumowanie, samoocena, praca domowa **5 min · 40–45** *Sprawdzenie osiągnięcia celów, samoocena, informacja dla nauczyciela na następną lekcję.*	Rozdaje bilety wyjścia. Wraca do kryteriów sukcesu ze slajdu 1: uczniowie zaznaczają przy każdym kolor (zielony – umiem, żółty – prawie, czerwony – jeszcze nie). Zadaje pracę domową (slajd 10). Zbiera bilety przy drzwiach.	Piszą trzy zdania na bilecie wyjścia (o koledze, przeczenie o sobie, pytanie do Dave'a), oceniają się przy kryteriach, zapisują pracę domową.	indywidualna; bilety wyjścia, slajdy 1 i 10	Bilety wyjścia: ilu uczniów napisało trzy poprawne zdania; „światła" przy kryteriach. Na tej podstawie nauczyciel planuje początek następnej lekcji.
Razem: 45 min				

Gdy zabraknie czasu: sortowanie czasowników (zad. 4) przenieś do pracy domowej albo skróć relację po grze do trzech osób. **Gdy zostanie czas:** „*Guess the job*" – uczniowie w parach piszą trzy zdania w Present Simple o jakimś zawodzie (*She works at night. She doesn't sell anything. She helps people.*), klasa zgaduje.

IV. PRZEWIDYWANE TRUDNOŚCI I SPOSOBY ZARADCZE

Typowy błąd	Poprawnie	Co robić
✕ Dave drive a bus.	✓ **Dave drives a bus.**	Najczęstszy błąd: brak *-s* w 3. osobie. Końcówkę zapisuj na tablicy innym kolorem i umów się z klasą na gest (np. syczący dźwięk albo palec w kształcie „s"), którym przypominasz o niej bez przerywania.
✕ Does she likes tea? / She doesn't likes tea.	✓ **Does she like tea? / She doesn't like tea.**	*-s* „przechodzi" do *does / doesn't*, więc czasownik zostaje w formie podstawowej. Pomaga zdanie-wzór na tablicy przez całą lekcję.
✕ What time you get up?	✓ **What time do you get up?**	Polski nie potrzebuje słówka pytającego, angielski tak. W grze *Find someone who…* sprawdź pierwsze dwa pytania na forum, zanim uczniowie wstaną.
✕ He goes always to the park.	✓ **He always goes to the park.**	Przysłówek częstotliwości stoi przed zwykłym czasownikiem, ale po *be*: *He is always late.*
✕ I never don't eat meat.	✓ **I never eat meat.**	W angielskim jedno przeczenie wystarcza. *Never* już jest przeczeniem.

Typowy błąd	Poprawnie	Co robić
× He works /ˈwɜːksɪz/	✓ He works /wɜːks/	Dodatkowa sylaba /ɪz/ tylko po *s, z, sh, ch, x* (*watches, finishes*). Uczniowie, którzy ją „dokładają" wszędzie, dobrze robią zad. 4 na głos w parach.

V. OCENIANIE, INFORMACJA ZWROTNA, EWALUACJA

Monitorowanie postępów	Obserwacja pracy w parach i w czasie gry, odpowiedzi z uzasadnieniem w zadaniu 1, liczba poprawnych odpowiedzi w zadaniu 5 pokazana na palcach.
Informacja zwrotna	Ustna, w trakcie zadań kontrolowanych; w mówieniu – odroczona korekta błędów na tablicy (bez nazwisk). Do biletów wyjścia na następnej lekcji: krótka informacja „co już umiesz, co poprawić".
Sposób podsumowania	Bilet wyjścia (trzy zdania) i samoocena „światłami" przy kryteriach sukcesu.
Ewaluacja lekcji przez uczniów	Pytanie na bilecie wyjścia: *Which activity helped you most today?* oraz zestawienie „świateł" z całej klasy.
Ocenianie	Lekcja bez stopni (ocenianie kształtujące). Aktywność w grze można nagrodzić zgodnie z zasadami oceniania przyjętymi w szkole.
Praca domowa	Do wyboru: **A.** Tekst 60–80 słów *„A day in the life of…"* o kimś z rodziny albo o zawodzie, który cię ciekawi – co najmniej trzy przysłówki częstotliwości i dwa przeczenia. **B.** Ćwiczenia ze sprawdzaniem w lekcji o Present Simple na zadruzynski.com.

VI. REFLEKSJA PO LEKCJI

Wypełnij po zajęciach, odnosząc się do tego, co faktycznie się wydarzyło.

Czy cele zostały osiągnięte? Po czym to widać?

Czy w relacji po grze uczniowie dodawali *-s* bez przypominania? Ilu z nich?

Ile biletów wyjścia ma trzy poprawne zdania, a który błąd powtarza się najczęściej?

Czy odkrywanie reguły zajęło tyle czasu, ile planowałem? Czy pytania naprowadzające wystarczyły?

Czy gra nie trwała za długo – czy uczniowie mówili po angielsku do końca, czy przechodzili na polski?

Co zmienię, gdy poprowadzę tę lekcję następnym razem?

VII. OCENA ZAJĘĆ PRZEZ NAUCZYCIELA-OPIEKUNA

Ocena opisowa:

Ocena (w skali 2–5): _____

podpis studenta / prowadzącego	podpis nauczyciela-opiekuna praktyk

VIII. ZAŁĄCZNIKI

☒ karta pracy ☒ prezentacja ☒ tekst / nagranie ☐ ilustracje ☒ inne: bilety wyjścia, klucz odpowiedzi

▸ karta pracy – zadania (s. 1–2), bilety wyjścia (s. 3): *konspekt-present-simple-kierowca-autobusu-karta-pracy.pdf*
▸ prezentacja do rzutnika: *konspekt-present-simple-kierowca-autobusu-prezentacja.pdf*
▸ nagranie (głos syntetyczny, brytyjski): *konspekt-present-simple-kierowca-autobusu-nagranie.mp3*

ZAŁĄCZNIK A. TRANSKRYPCJA NAGRANIA: DAVE, A LONDON BUS DRIVER

Hello, I'm Dave. I'm a bus driver in London, and I love my job.

My day starts very early. I get up at half past four, so in winter I never see the sun in the morning. I don't have breakfast at home. I usually buy a cup of tea and a bacon sandwich in the canteen at the bus garage. My first bus leaves the garage at ten to six.

I drive a red double-decker from Hackney to the West End. My passengers are mostly people who work in shops, offices and hospitals. Most of them don't talk in the morning. They listen to music or read the news on their phones.

I finish work at two o'clock. In the afternoon I often take my dog for a walk in Victoria Park, and twice a week I play five-a-side football with my friends. My wife works in a hospital, so she sometimes works at night. When she's at work, I cook dinner for our kids.

Do I like London traffic? Not really! But I always say hello to my passengers, and a lot of them say thank you when they get off. That makes my day.

ZAŁĄCZNIK B. KLUCZ ODPOWIEDZI DO KARTY PRACY

Zadanie 1. 1 T · 2 F (*he doesn't have breakfast at home*) · 3 F (*most of them don't talk*) · 4 T · 5 F (*she sometimes works at night*) · 6 F (*Not really!*)

Zadanie 2. 1 leaves · 2 don't talk · 3 take · 4 works · 5 say · 6 makes

Zadanie 3. gets · don't · doesn't · Do · Does · przed (*I never see, I often take, I always say*); po *be*: *He is always late.*

Zadanie 4. /s/: gets, works, makes, stops · /z/: drives, plays, loves, goes · /ɪz/: finishes, watches, relaxes, washes

Zadanie 5. 1 Dave drives a bus in London. · 2 His wife doesn't work at the weekend. · 3 Does Dave like his job? · 4 He always goes to the park after work. · 5 Their kids watch TV after dinner. · 6 What time do you get up? · 7 She never eats meat. · 8 Who drives the night bus?

LITERATURA

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. 2018 poz. 467 z późn. zm.).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. 2024 poz. 1019), eli.gov.pl [dostęp: 19.11.2026].
3. Zalecenie Rady z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2018/C 189/01), eur-lex.europa.eu [dostęp: 19.11.2026].
4. Centrum Edukacji Obywatelskiej, *Słowniczek oceniania kształtującego*, 2023, angazuj.ceo.org.pl [dostęp: 19.11.2026].
5. Sterna D., *Ocenianie kształtujące w praktyce*, CIVITAS, Warszawa 2006.
6. Komorowska H., *Metodyka nauczania języków obcych*, Fraszka Edukacyjna, Warszawa 2005.
7. Paciorek J., *Wielka gramatyka języka angielskiego*, Wydawnictwo GREG, Kraków 2024.
8. Harmer J., *The Practice of English Language Teaching*, wyd. 5, Pearson, Harlow 2015.
9. Scrivener J., *Learning Teaching*, wyd. 3, Macmillan, Oxford 2011.
10. Swan M., *Practical English Usage*, wyd. 4, Oxford University Press, Oxford 2016 – hasła o czasie teraźniejszym prostym i przysłówkach częstotliwości.

Konspekt opracował Igor Zadrużyński. Wersja online z opisem przebiegu lekcji: zadruzynski.com. Licencja CC BY-NC 4.0: wolno kopiować, zmieniać i używać w szkole z podaniem autora, bez użytku komercyjnego.